

νόνων ὀξυδερχεῖς. Ἡ θεία ἀκτίς θλάται καὶ ἀποσυντίθεται ἐν τῷ πρίσματι τῶν διαφορῶν ἐθνῶν ἢ ἀτόμων, κατὰ τὰς ἑξεις ἢ διαθέσεις αὐτῶν, καὶ τὸ, κατ' ἀντικείμενον, ἀπόλυτον καλόν, ἀποβάλλει, καθ' ὑποκείμενον σχετικόν. Οὕτως ἐνῷ ἡ Ἑλλην εἰς τὸ ἀμιγές ἐντέρεπται κάλλος, τοῦ Ἰνδοῦ ἡ ἐκδεδιτημένη φαντασία ἐνασμενίζεται εἰς τὰ τέρατα, ἡ δ' ἀμβλεῖα τοῦ Αἰγυπτίου αἰσθησις ἀρκεῖται εἰς τὰ σκληρὰ καὶ τὰ ἄμορφα. Καὶ εἰσὶ μὲν οἱ ἐνίοτε τὸ αἰσχρὸν ὡς καλὸν ἐκλαμβάνοντες, οὐδεὶς ὅμως καὶ τ' ἀνάπαλιν· διότι ἀπαιδαγωγητος ψυχὴ δύναται μὲν ν' ἀγνοῇ τὴν θεῖαν αὐτοῦ μορφήν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἰδοῦσα αὐτὴν νὰ τὴν παραγωνώρῃ καὶ νὰ τῇ ἀρνηθῇ τὴν αὐτῇ ὀφειλομένην λατρείαν. »

Ἐκ τοῦ τερπνοῦ τέλος καὶ διδακτικοῦ τούτου συγγράμματος κατανοεῖ εὐχερῶς ὁ ἀναγνώστης, ὅτι τὸ καλόν, τὸ ὥραϊον καὶ ἡ Ἑλλὰς τῆς ἀρχαιότητος εἰσὶ λέξεις συνώνυμοι, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσαι ἔννοιαν καὶ δύναμιν. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ Κ. Ράγκαβη διεγείρον τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν δύναται νὰ καταστήσῃ εὐλαβεστέρους πρὸς πᾶν ἔργον. ἐξελθὼν ἐκ τῆς γλυφίδος τῶν ἀρχαίων τεχνιτῶν Ἑλλήνων, δύναται τέλος νὰ διδάξῃ καὶ μορφώσῃ. Αἶσχος ἡμῖν τοῖς ἀπογόνους ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, τῶν καθ' ὅλους τοὺς χρόνους θαυμασθέντων ὑπὸ τῶν περιλάμπρων τῆς οἰκουμένης νόων, αἶσχος διὰ τῆς πρὸς τὰ ἀρχαῖα περιφρονησεως καὶ παχυλῆς ἀμαθείας νὰ ἐπισύρωμεν καθ' ἡμῶν τὴν δικαίαν μορφήν τῶν ξένων, τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν ὥραϊαν καὶ μαγευτικὴν ἡμῶν χώραν. Τὰ ἐκ τοσοῦτων αἰῶνων περισωθέντα ταῦτα μνημεῖα τῶν ἡμετέρων προγόνων εἰσὶ κτῆμα οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ παντὸς ξένου ζητοῦντος νὰ ὠφελθῇ ἐκ τῆς σπουδῆς αὐτῶν· οὐδ' ἔρχονται βέβαια οἱ ξένοι καὶ πεπαιδευμένοι περιηγηταὶ Εὐρωπαῖοι διὰ νὰ ἰδῶσιν ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, ὅσον διὰ νὰ θαυμάσωσιν ὅσα ἡ εὐφυΐα τῶν ἀρχαίων κατέλιπε κτῆμα ἐς αἰετοῖς μεταγενεστέροις. « Διὰ τὴν ἐστραφῆ πρὸς στιγμὴν, γράφει ὁ Βύρων εἰς τὸν πειρατὴν του, τὰς σκέψεις μου πρὸς σὲ καλὴ τῶν Ἀθηνῶν πόλις; Διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ῥίψῃ βλέμμα μόνον ἐπὶ τῶν θαλασσῶν σου, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀκούσῃ τὸ ὄνομά σου, ὅσον καὶ ἂν ᾗ ἡ ἀρξαμένη διήγησις ἐνδιαφέρουσα, χωρὶς ἡ μαγικὴ σου μνήμη νὰ τὸν ὀδηγήσῃ ἐφ' ὅλου τοῦ ἐπιλοῖπου. Πῶς δύναται νὰ σ' ἐξυμνήσῃ ὁ ποιητής, τοῦ ὁποίου ἡ καρδιά δὲν γνωρίζει τίνι τρόπῳ δύναται ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ σοῦ οὔτε ἐν χρόνῳ οὔτε ἐν

τόπῳ ἀλλὰ μένει πάντοτε κεκλεισμένη ὑπὸ θελήτρου εἰς τὸν περίβολον τῶν Κυκλάδων σου; »

Ὅποσοι ξένοι δὲν ἔψεξαν ἡμᾶς διὰ τὴν πρὸς τὰ ἀρχαῖα λείψανα, αὐτὴν τὴν ἐνδοξὸν κληρονομίαν τῶν προγόνων ἡμῶν, ἀδιαφορίαν καὶ βανδαλικόν, φεῦ! ποτε τρόπον. Ἰδοὺ τί κατὰ τὸ 1550 ὁ Γάλλος Πέτρος Γύλλιος ἱστορήσας τὰ τοῦ Βυζαντίου ἰδοὺ τί ἔγραψε καθ' ἡμῶν. « Πρόσθε, λέγει, καὶ τῶν Γραικῶν τὴν ἄκραν ἀμάθειαν, οἵτινες φαίνονται, ὅτι ἀπερρόφησαν ὅλον τὸ τῆς λήθης πόμα, διότι ἐκ τούτων οὐδεὶς οὔτε ἐνθυμεῖται τὰ ἔχνη καὶ σημεῖα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀρχαίων μνημείων, ὅπου ποτὲ αὐτὰ ἴσταντο, οὔτε φροντίζει διὰ νὰ μάθῃ· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν καταλόγου, οὔτε γνωρίζουσι τοὺς τόπους, ἔνθα πρό τινων χρόνων εἰσέτι ὑπῆρχον τὰ κρημνισθέντα ἱερὰ σκηνώματα. »

Περαίνοντες τὴν σύντομον ταύτην σκιαγραφίαν, εἰς ἣν ἀφορμὴν ἔδωκε τὸ πολύτιμον σύγγραμμα τοῦ πεπαιδευμένου κυρίου Ράγκαβη, δὲν δυνάμεθα ἢ ἐκπληροῦντες καθήκον ἱερὸν νὰ προσγράψωμεν πρὸς διδασκαλίαν ἡμῶν ὅσα ποτὲ ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην « ἐγκλημα γὰρ ἡμῖν, οὐχ ὅπερ ὑπερβαίνει τὸ πεφυκὸς τὸ ἡμέτερον, οὐδὲ ὅσαγε μὴ δέδωκεν ἡμῖν ὁ βίος μαθεῖν, οὐδὲ ἅπερ οὐκ ἐπέτρεψε καιρὸς ἢ σύμπτωμά τι καὶ τύχη· ἀλλὰ δι' ἐκεῖνα μόνον ἀποδώσομεν εὐθύνas ἐξῆς ἅπαντες, ὅσα περ ἐξὸν ἡμῖν εἰδέναι, ἢ μαθεῖν τῇ τε οἰκοθεν σπουδῇ, καὶ τῇ παρ' ἑτέρων διδασκαλίᾳ, ἡμεῖς τε μὴτε εἰδέναι σπουδάσομεν πόνοις ἡμετέροις, μὴτε μαθεῖν ἐθελήσομεν παρὰ τῶν εἰδόντων. (λόγῳ Γ'.)

Εἴθε τὰ σοφὰ ταῦτα λόγια γένοιτο αἰτία νὰ κατασταθῶμεν εὐλαβεστέροι πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν δόξαν, ἣν ὁ χρόνος διὰ τῶν χρυσῶν πτερυγῶν του μετένηγκεν εἰς θαυμασμὸν ἀπείρων γενεῶν καὶ ἥτις εἰς αἰῶνας αἰῶνων ἔσται τὸ ἐντρυφήμα παντὸς ἐφεμένου τελείας πνευματικῆς μορφώσεως.

Μ. Ι. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

Η ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ.

ΤΟ ΔΕΒΟΝΣΙΡ εἶναι κομητάτον τερπνότατον τῆς Ἀγγλίας· ὁ ὁδοιπὸρος διατρέχων ἐν βίᾳ τὰς πλουσίας αὐτοῦ ἐξοχὰς, ῥίπτει ἐπ' αὐτῶν βλέμμα ἐπιφθονον, διότι βλέπων πανταχοῦ χλοερούς λειμῶνας, σύσκια δάση, κήπους ἐκτεταμένους, πύργους

κακρυμμένους ἐν τῷ μέσῳ τῶν δένδρων, νομίζει ὅτι οἱ εὐτυχεῖς ἰδιοκτηταὶ εὐκόλως ἐκεῖ τὴν πόλιν κατὰ τὴν ἀνοιξὴν καὶ τὸ θέρος λησμονοῦσι, καὶ ἐπιδιδόμενοι εἰς τὰ κάλλη τῆς φύσεως ἀποδιώκουσι μακρὰν αὐτῶν τὰ πάθη καὶ τὴν κοινωνικὴν τύρβην. Καὶ ὅμως τὰ παράθυρα τῶν ὡραίων τούτων οἰκημάτων μένουσι κεκλεισμένα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, αἱ δένδροστοιχίαι σιωπηλαί, οἱ κῆποι περιπεφραγμένοι, καὶ οὐδεμίᾳ φωνῇ ἀκούεταί που ἐν τοῖς μαγευτικοῖς τούτοις τόποις. Ματαίως ζητεῖς ἐπὶ τῶν δωμάτων καὶ ἐπὶ τῶν ποταμίων ὄχθων δραπετῖδα τινα ἐσθῆτα, ἢ πέτασσαν ἰταλικὴν, καλύπτοντα τὴν ξανθὴν χαρίεσσης τινος κυρίας κεφαλὴν. Ἐρημία παντοῦ ἐπικρατεῖ, σιωπὴ νεκρικὴ βασιλεύει ἐπὶ τῶν τερπνῶν τούτων ἐπαύλεων. Τὰ ἄνθη αὐξάνουσι, διαχέοντα τὴν ἀρωματώδη αὐτῶν ὁσμὴν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐντροφᾷ εἰς τὰ μῦρα ταῦτα τῆς φύσεως, ἐκτὸς τοῦ ἀρδεύοντος κηπουροῦ. Ὁ ὀρίολος ψάλλει ἐπὶ τὰς ἰτέας, ἡ ἀηδὼν θρηνεῖ εἰς τὰ δάση, ἀλλ' ὁ βοσκὸς μόνος τὰς ἀκούει, αὐτὸς μόνος ἀπολαμβάνει τῶν μυστηριωδῶν τούτων φωνῶν τὴν μαγείαν, φυλάττων τὰ ποίμνιά του εἰς τὰ πλησιόχωρα δάση.

Ὅτε ὅμως τελευτῶντος τοῦ Σεπτεμβρίου ἀρχίζουν νὰ πίπτωσι τὰ φύλλα καὶ νὰ πλησιάζῃ ὁ χειμὼν, ὁ ὡραῖος κόσμος τοῦ Λονδίνου ἔρχεται νὰ κατοικήσῃ ἐν ταῖς ἔρημίαις ταύταις. Τότε πᾶσα ἡ ἐπαρχία λαμβάνει νέαν ζωὴν, αἱ πρὸ πολλοῦ κεκλεισμέναι δικλεῖδες ἀνοίγονται τέλος εἰς τὰς ἀκτῖνας ὠχροῦ ἡλίου. Ἐφθασεν ὁ καιρὸς τῶν μακρῶν περιπάτων, τῶν θορυβωδῶν κυνηγεσίων, τῶν παρατόλμων ἵππασίων. Οἱ εὐγενεῖς τοῦ Λονδίνου τρέχουσι κατόπιν τῆς ἀλώπεκος, ἀψιφρύντες καὶ ἄνεμον καὶ βροχὴν, αἱ δὲ κυρίαι ἕνεκα τῆς κακοκαιρίας θερμαίνόμεναι παρὰ τὴν ἐστίαν ἐντροφῶσιν εἰς τὰς ἡδονὰς τοῦ ἀγροτικοῦ βίου, ἀναγινώσκουσι ὡραίας περιγραφὰς ῥωμαντικῶν ποιητῶν.

Μεταξὺ τῶν τερπνοτέρων καὶ μεγαλητέρων ἐπαύλεων τοῦ κομψοῦ τούτου συγκαταριθμεῖται καὶ ἡ τοῦ Βριδγανάλ. Ἐπὶ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου τῆς ἐπαύλεως ταύτης ἀνεγίνωσκέ τις κατὰ τὸν ἠκτώβριον τοῦ 1801 τὴν λέξιν ἐνοικιάζεται, ἐκ δὲ τοῦ ἀμαυροῦ χρώματος τῆς ἐπιγραφῆς ἔδηλοῦτο, ὅτι πρὸ πολλοῦ χρόνου ἡ ἐπαυλὶς περιέμενε ξένους. Ὡραίαν δὲ τινα πρωΐαν τοῦ φθινοπώρου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τέσσαρα πρόσωπα, ὑπὸ πολλῶν ἀκολουθούμενα ὑπηρετῶν ἐσταμάτησαν εἰς τὰς κυκλίδας. Ὁ θυρωρὸς ἔσπευσε νὰ ἀνοιξῇ, εἰς δὲ τῶν

ξένων ἡρώτησεν ἂν ἐπετρέπετο νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ οἶκημα.

Ὁ ξένος οὗτος ἦτο σχεδὸν πεντηκοντούτης, μέτριος τὸ σῶμα καὶ ἡλιοκαυμένος· ἔφερεν ἐνδυμασίαν πολυτελῆ, ἐπενδύτην ἐκ κασιμρίου λευκοῦ, παρυφασμένον μὲ γουναικίον, εἰς δὲ τοὺς δακτύλους τοῦ πολυαριθμοῦς ἀδάμαντας ἀστράπτοντας. Ἐν γένει ἐκ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῶν χαρακτῆρων τοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο μεγαλέμπορος τις τῶν Ἰνδιῶν, μεταφέρων ὑπὸ τὸν βόρειον οὐρανὸν τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς ἀσιατικὰς ἐξεῖς.

Ἡ συνοδεία τοῦ συνέκειτο ὑπὸ τινος νέου ὑψηλοῦ, φέροντος στολὴν ἀξιοματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ, καὶ δύο κυριῶν στηριζομένων ἐπὶ τῶν βραχιόνων του. Ἡ μὲν τούτων δεκαεξαετής μόλις, μεταγχορὴν καὶ ὠχρὰ, εὐκαμπτος, τὸ σῶμα καὶ καλῶς κατεσκευασμένη, διεκρίνετο πρὸς τούτοις διὰ τῆς λεπτότητος τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τῆς σκεπτικῆς ἐκφράσεως τοῦ βλέμματός της. Ἡ ἐτέρα βεβαίως ἦτο ἡ μήτηρ της.

Οἱ ξένοι ἐπεσκέφθησαν τὸν πύργον, τοὺς κήπους καὶ τὸ δάσος. Ὁ Κ. Μεβερνὴ, οὕτως ὠνομάζετο ὁ πεντηκοντούτης ἀνὴρ, δὲν ἔκρυψε παντάπασιν τὴν ἐκπληξίν του διὰ τὰ θαυμαστὰ πράγματα, τὰ ὅποια ἀνὰ πᾶν βῆμα ἀπῆντα, διότι παντοῦ ἡ ἁρμονία καὶ ἡ τάξις ἐβασίλευον, ἐδῶ μὲν ἐν τῷ μέσῳ πυκνοφύλλων δένδρων ὑψοῦτο κρήνη ἐκ λευκοῦ μαρμάρου, πέριξ τῆς ὁποίας ἀγάλματα ἴσταντο καὶ ἄνθη ποικίλα καὶ χλόαι ὑπῆρχον, ἐκεῖ δένδροστοιχίαι κανονικώταται προσφύλαττον τὸν περιπατοῦντα ἀπὸ τοῦ ἀέρος τὴν σφοδρότητα τῆς τοῦ ἡλίου τῆς καυστικῆς ἀκτῖνας, καὶ ἐν γένει τὰ πάντα ἔβελγον τὸν κατὰ πρῶτον εἰσερχόμενον.

— Εἶναι πλᾶτιον Νηρηίδων, ἔλεγε, δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ τρέχωμεν ἀλλοῦ. Πῶς σὰς φαίνεται, κυρίαι, ἡ ὡραία αὕτη ἐξοχή; δὲν νομίζετε ὡς νὰ ἐγένετο ἐπίτηδες δι' ἡμᾶς;

Στραφεῖς ἔπειτα πρὸς τὸν οἰκοφύλακα τὸν ἡρώτησεν εἰς ποῖον ὠφείλετο ἡ μεγαλοπρεπὴς διασκευὴ τῆς ἐπαύλεως.

— Φαντασθῆτε, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ἀγαθὸς φύλαξ ὅτι τέσσαρες ἀξιόλογοι νέοι ἦλθον πρὸ τινων ἐτῶν νὰ ἐπισκευάσωσι τὴν ἐπαυλιν, σχεδὸν ἐγκαταλειμμένην τότε, διότι ὁ ἰδιοκτήτης εἶναι κηπουρὸς τῆς Ἰαμαϊκᾶς καὶ πρὸ πολλοῦ δὲν ἐπανῆλθεν εἰς Ἀγγλίαν. Ὁ πύργος ἦτο ἐν κακῇ καταστάσει, ἄκανθα καὶ τρίβοι ἐκάλυπτον τὸ ὑπὸ τῆς δένδροστοιχίας ἔδαφος, οἱ μήκωνες ἐλευθέρως ἐφύοντο εἰς τοὺς κήπους, τὰ δὲ ἀγάλματα ἦσαν

ἀνατετραμμένα. Οἱ νέοι οὗτοι ἐνοικιαστὰι προσκαλοῦν τεχνίτας πανταχόθεν κηπουροὺς, κτίσας, σκηνογράφους καὶ ἐντὸς τριῶν μηνῶν καθιστῶσι θαυμασίαν τὴν ἔπαυλιν. Ἀλλὰ παραδόξως πως ἀφοῦ οἱ νέοι δισκέδασαν λαμπρότατα, ἔχοντες τὴν οἰκίαν ἀνοικτὴν καὶ διερχόμενοι τὰς νύκτας εὐθυμοῦντες καὶ παίζοντες, ἀνεχώρησαν περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνοίξεως. Δὲν δύναμαι νὰ τοὺς λησμονήσω, πρὸ πάντων τὸν κύριον Ζάμ Βίλλερσ, ὅστις ἦτο ὁ νεώτερος πάντων καὶ ἱππότης ἀληθής.

— Ωραία ἰδέα, εἶπεν ὁ Κ. Μωβερνῆ, καὶ λυποῦμαι μεγάλως ὅτι δὲν ἔτυχε νὰ γνωρίσω τοιούτους εὐγενεῖς νέους. Ἀλλ' εἰπά μοι, ἔμεινε κενὴ ἡ οἰκία ἔκτοτε;

— Ἐξ ἐναντίας κύριε, κατ' ἀρχὰς ἦλθεν ὁ λόρδος Πάγκετ, κατόπιν ὁ λόρδος Ἰαρμούθ, καὶ τέλος τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ κόμης Τελβότ.

— Περίεργον! ὑπέλαβεν ὁ Κ. Μωβερνῆ φαίνεται ὅτι δὲν εὐχαριστοῦνται ἐπὶ πολὺ διαμένοντες ἐδῶ.

Τὸ αὐτὸ ἐσπέρας ἡ οἰκογένεια ἐγκατεστάθη εἰς τὸν πύργον. Ὁ νέος κύριος ἀπεσύρθη μετὰ τὸν δειπνον εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἀλλ' αἴφνης ὑπῆρέτης τις εἰσῆρχετο τεταραχμένος λίαν καὶ τῷ λέγει περιστρέφον τὸν πῖλον του εἰς τὰς χεῖρας,

— Λυποῦμαι διότι σὰς ἀφίνω, κύριε Μωβερνῆ, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μείνω εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην· εἶδον τοὺς χωρικοὺς καὶ...

— Τί θέλεις νὰ εἴπης, ἀνέκραξεν ὁ Κ. Μωβερνῆ.

— Ἄ! κύριε, δὲν γνωρίζετε ποῦ εἰσθε!

— Εἶμαι εἰς Βριδγονάλ, καὶ θὰ μείνω πολὺν καιρὸν, ἂν θέλῃ ὁ Θεός.

— Εἰπάτε κάλλιον, ἂν ὁ διάβολος θέλῃ, διότι εἰς τὴν οἰκίαν τούτου εὐρίσκεσθε.

— Τὰ παραμύθια τῆς Χαλμᾶς μὲ λέγεις;

— Τὸ βέβαιον εἶναι, κύριε, ὅτι συνέβησαν ἐδῶ σκηναὶ τραγικαί, καὶ ἕνεκα τούτων οὐδεὶς θέλει πλέον νὰ κατοικήσῃ πρὸ δύο ἐτῶν ἐνταῦθα.

— Τρεῖς ἢ τέσσαρες λόρδοι καὶ ἄλλοι τόσοι εὐγενεῖς κατώκησαν, καὶ ἡμεῖς λέγεις νὰ μὴ τὸ κατορθώσωμεν;

— Ναί! ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν ἔχουν πλέον τὴν διάθεσιν νὰ ἐπανεέλθωσι· πιστεῦτε ὅτι εἰς διάστημα ἐνὸς ἔτους ὁ λόρδος Πάγκετ ἔχασε τριάκοντα χιλιάδας λίρας στερλίνας εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν;

— Εἰς τὸ παιγνίδιον;

— Δὲν θὰ ἦτο δεινόν· τὰ ἔχασεν ἀπὸ τὸ χαρτοφυλάκιόν του. Ποῖος ἐνήργησε τὴν κλοπὴν; οὐδεὶς γινώσκει.

— Δὲν εἶναι πρωτοφανὲς τοῦτο, διότι δύναται παντοῦ νὰ συμβῇ. Τὰ αὐτὰ ἤκουσες νὰ λέγωνται καὶ περὶ τοῦ λόρδου Ἰαρμούθ;

— Αὐτὸς δὲν ἔχασε τίποτε, κύριε, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν οἰκίαν του ἤρχοντο αἱ ἐπιστημότεραι οἰκογένειαι τοῦ Λονδίνου ἐγύμνονον αὐτάς ὥστε ἐπὶ τέλους οὐδεὶς συγκατένευε νὰ μείνῃ παρ' αὐτῶ πλέον τῶν δύο ἡμερῶν. Μόλις παρουσιάζοντο καὶ ἐσπευδον νὰ τὸν ἀποχαιρετήσωσιν· ὁ διάδοχος τούτου κόμης Ταλβότ, ἄνθρωπος ζηλότυπος καὶ φιλάργυρος δὲν ἐδέχετο ἐπισκέψεις, ἀλλὰ νύκτα τινα ἀφῆρεσαν ἀπὸ τὸν δάκτυλον τῆς γυναικὸς του τὸν πολύτιμον νομφικὸν ἀδάμαντα αὐτῆς καθὼς καὶ ἅπαντα τὰ κοσμήματά της.

— Παράδοξον, εἶπεν ὁ Κ. Μωβερνῆ ἐδῶ ἀπαιτεῖται σκέψις, ἀλλὰ σὺ, πτωχέ μου Ἰωάννη, μοῦ ἔκλεψες πολλὰ καὶ φοβεῖσαι μήπως τὴν πάθης καὶ σὺ τώρα. Πήγαινε νὰ κοιμηθῇς καὶ μὴ σὲ μέλλει.

— Αὐτὸ εἶναι εὐκολον νὰ τὸ εἴπητε, κύριε, διηγοῦνται ὅμως καὶ ἄλλα πολλὰ· ἀνατριχιάζει ὅλο τὸ κορμί μου· λέγουν ὅτι εὗρον ἄνθρωπὸν τινα νεκρὸν εἰς τὸ δωμάτιόν του.

— Δὲν ἔχεις ὅπλα δεξιέ; κοιμήσου μὲ τὸν ἀράπην, ὅστις τρομάζει καὶ αὐτὸν τὸν διάβολον. Αὐριοῦν βλέπομεν τί θὰ γίνῃ.

Ὁ Ἰωάννης ἐξῆλθεν ἐνθαβρυνθεὶς ὀλίγον, ὁ δὲ Κ. Μωβερνῆ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, ἐνῶ ὁ θαλαμηπóλος του τὸν ἐβοήθει νὰ ἐκδυθῇ.

— Μοῦ ἀρέσουν τὰ ἔκτατα καὶ δὲν θὰ δυσαρεσθῶ ἂν μὲ γυμνώσουν· θὰ μείνω ἐδῶ καὶ ἂν πρόκειται νὰ χάσω εἴκοσι χιλιάδας γυνέας!

Ἐν τούτοις παρῆλθε μὴν καὶ οὐδεμία κλοπὴ διεπράχθη ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὁ Κ. Μωβερνῆ εἶχε κρύψει μέχρι τοῦδε τὴν κακὴν ὑπόληψιν τῆς ἐπαύλεως, ἀλλ' ἐν κρυπτῷ εἶχε λάβει ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα, ἐναντίον πάσης ἀποπειρας πρὸς κλοπὴν. Ἡμέραν ὅμως τινα, ἀποβαλὼν ἐντελῶς πᾶσαν ὑποψίαν, ἀπεφάσισε νὰ καταστήσῃ τερπνὸν τὸ γεῦμα διὰ τῶν διηγήσεων τοῦ Ἰωάννου. Κατέβη εἰς τὸ ἐστιατόριον καὶ πλησιάσας γελῶν τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ, βεμβάζοντα περὶ τὴν ἐστίναν.

— Καλημέρα, φίλτατε Γουλιέλμε, εἶπε κτυπὼν αὐτὸν εἰς τὸν ὦμον, πῶς ἐπέρασες τὴν νύκτα;

Ὁ Γουλιέλμος ἐστράφη καὶ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

— Θεέ μου! ἀνέκραξεν ὁ Κ. Μωβερνῆ, μήπως εἶδες κακὸν ὄνειρον; ὁ ἔρωσ σου ἀφῆρεσε τὸν ὕπνον! ἡ ἀκόμη δὲν ἐγένετο ὁ γάμος καὶ ἤρχισαν

κί οἰκιακαὶ ἔριδες; Κἀμμία πάλιν ἰδιοτροπία, ἀλλ' ὑπομονή, ὅλα θὰ τὰ διορθώσω.

Ὁ ἀξιώματικὸς τοῦ ναυτικοῦ ἐγερθεὶς εἶπε μὲ φωνὴν σοβαρὰν εἰς τὸν Κ. Μωβερνῇ·

— Ἐχετε ἐμπιστοσύνην εἰς τοὺς ἀνθρώπους σας;

— Ὅλους τοὺς ἔφερα ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, ἀπάντησεν ὁ Κ. Μωβερνῇ.

— Παράδοξον! ἀπεκρίθη ὁ Γουλιέλμος! ἐν τούτοις εὐρίσκεται κλέπτης εἰς τὴν οἰκίαν σας· δὲν ἠθέλησα νὰ παραπονεθῶ εἰς τὰς ἀρχάς, ἀν καὶ ἐν διαστήματι ἐνὸς μηνὸς ἔχασα τὸ χαρτοφυλάκιόν μου, τὰ ὅπλα μου καὶ τὴν προσφιλῆ εἰκόνα τῆς θυγατρὸς σας. Ἦδη ὅμως νομίζω καθήκον μου νὰ σὰς εἰδοποιήσω περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

— Ἀστείεσθε, κύριε Δομόνδ; εἶπεν ὁ Μωβερνῇ ἐκπεπληγμένος.

— Τὸ χαρτοφυλάκιον ἦτο εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ἐξηκολούθησεν ὁ ναυτικὸς, τὰ ὅπλα ἦσαν ἀνηρητημένα πλησίον μου καὶ τὴν εἰκόνα εἶχον τοποθετησὶ ὑπεράνω τῆς ἐστίας, ὅπου βεβαίως χθὲς τὴν πρωτὰν θὰ τὴν εἶδατε ὅλα ταῦτα ἐχάθησαν!

— Ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτή; ἀνέκραξεν ὁ Μωβερνῇ.

— Ἦτο καλῶς κεκλεισμένη, καθὼς καὶ τὸ παράθυρον.

— Λοιπὸν, ἐπανελάθεν ὁ Κ. Μωβερνῇ, ἀπατάσθε, φίλε μου, ἡ ὁ ἴδιος εἴθε ὁ κλέπτης· ὅπως δὴποτε δὲν πρέπει νὰ λυπηθῆτε διὰ μικρὰ πράγματα. Πιστεύω ὅμως ὅτι περισσότερον παντὸς ἄλλου θὰ σὰς λυπῇ ἡ ἀπώλεια τῆς εἰκόνας.

— Ἀναμφιβόλως! ὑπέλαθεν ὁ Γουλιέλμος, οἱ ἀδάμαντες ἦσαν σπάνιοι.

Ὁ Κ. Μωβερνῇ ἔδραξε τὰ χεῖλη καὶ προσέθηκεν· αἱ κυρίαὶ ἔρχονται καὶ πρόσδεξον μὴ τὰς τρομάξας· ἂς μὴ γίνῃ λόγος περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διότι εἶναι ἀνωφελὲς διὰ ποταπὰ πράγματα νὰ ἐξαφθῇ ἡ ζωηρὰ φαντασία τῆς θυγατρὸς μου. Ἠξεύρετε πόσον ἡ Ἄννα εἶναι εὐερέθιστος, τὸ παρμικρὸν τὴν ταράττει· ἡ ζωὴ τῆς τρυφερᾶς αὐτῆς νέας χρήζει περισσοτέρων περιποιήσεων. Ἐγὼ ἀπὸ μικρᾶς τῆς ἡλικίας τὴν ἄφησα καὶ ἔλαβεν ἐπ' ἐμοῦ ἀπεριόριστον ἐπιβρόχον· φοβοῦμαι νὰ τὴν δυσαρεστήσω εἰς τὸ παρμικρὸν· ὁμοιάζει τὰ ἄνθη ἐκεῖνα τὰ ὅποια μαρμαίνονται ἅμα τὰ ἐγγίσῃ χεῖρ· διὰ τοῦτο μὴ προσφέρεσθε τόσον ἀπωτόμος πρὸς αὐτὴν, τὴν εἶδον πολλάκις εἰς μόνον τὸν τόνον τῆς φωνῆς σας νὰ ἀνατριχίῃ.

Κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν εἰσῆλθεν ἡ κυρία δὲ Μωβερνῇ μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς καὶ ἐκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν. Τὸ γεῦμα ὑπῆρξε σιωπηλόν, καὶ μόνον πρὸς τὸ τέλος ὁ σὶρ Οὐίλλιαμ ἠρώτησε τὸν μαῦρον, ὅστις τὸν ὑπηρετεῖ, ἐὰν τὸ ταχυδρομεῖον εἶχε φθάσει. Εἰς τὴν ἀπόκρισιν δὲ τοῦ ὑπρέτου ὁ κύριος δὲ Μωβερνῇ ἐστράφη πρὸς τὸν γαμβρόν του.

— Ὁ πατὴρ σας δὲν μᾶς εἰδοποίησε, τῷ εἶπε, πότε θὰ ἔλθῃ· σκοπεῖται φαίνεται νὰ μᾶς καταλάβῃ ἐξ ἀπροόπτου, καθὼς ἐν καιρῷ μάχης ὁ ἐπιτήδειος ναύαρχος καταλαμβάνει τὸν ἐχθρόν.

— Ὁ Κ. Δορσὲτ ἔχει καλοὺς κύνες καὶ λαμπροὺς ἵππους, εἶπεν ἡ Ἄννα, καὶ θὰ περιμένῃ ἐν ὑπομονῇ τὴν ἄφιξιν τοῦ κύμητος.

— Δὲν φαίνεσθε, κυρία, πλέον ἐμοῦ ἀνυπόμονος, εἶπεν ὁ ἀξιώματικὸς τοῦ ναυτικοῦ.

— Ἀφήσατε αὐτὰς τὰς παιδαριώδεις φιλονεικίας, εἶπεν ἡ Κ. Μωβερνῇ ἀνησύχως· ἀλλ' ἐνῷ ὠμίλει ἠκούσθη ἡχος σάλπιγγος, καὶ ὁ Οὐίλλιαμ ἐστηκώθη ἐκ τῆς τραπέζης καὶ εἶπεν εἰς τὸν Κ. Μωβερνῇ. — Ἀκούετε; εἶναι οἱ ὑπηρεταὶ τοῦ γειτονός μας Ἑλλιάτου καὶ σημαίνουν τὴν ὀπισθοχώρησιν. Δὲν ἔρχεσθε νὰ ἰδῆτε τὸ κυνήγιον; Ἡ δεσποσύνη Μωβερνῇ ἀνέσκηκωσε τοὺς ὤμους περιφρονητικῶς, ὁ δὲ σὶρ Οὐίλλιαμ ἐξῆλθε μετὰ σπουδῆς, ἀρνηθέντος τοῦ Μωβερνῇ νὰ τὸν συνοδεύσῃ.

Ὅταν ὁ νέος ἐξῆλθεν, οἱ ἄλλοι ἐσιώπησαν· διότι ἡ μὲν Ἄννα ἀπέφυγε νὰ ἀκούσῃ τὰς ἐπιπληξεις τοῦ πατρὸς τῆς, οὗτος δὲ πάλιν δὲν ἔκρινε κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐξυμνήσῃ κατὰ τὸ σύνθημα τὰ πλεονεκτήματα τοῦ βαρόνου, ὅστις ἐλόκληρον τὴν ἡμέραν περιπλανηθεὶς εἰς τὰ δάση, ἐπανῆλθε μόλις ὅτε ἐνύκτωσε. Ὁ Μωβερνῇ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἠρεύνησε τὴν οἰκίαν ἀπὸ τῆς στέγης μέχρι τῶν ὑπογείων.

Τὴν ἐπαύριον ἐξυπνήσας τὴν δεκάτην ὥραν τῆς πρωτᾶς καὶ θαμβωθείς ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, διότι ὁ ἥλιος εἶχεν ὑψωθῇ πολὺ ὑπεράνω τοῦ ὀρίζοντος, ἠθέλησε νὰ ἴδῃ εἰς τὸ ὥρολόγιόν του πόσας ὥρας ἐκοιμήθη. Τὸ ὥρολόγιον ἔλειπε. Ἐκπλαγείς δ' ἐκ τούτου ἠγέρθη ταχέως καὶ ἔτρεξε πρὸς τὴν τράπεζαν, ὅπου τὴν προτεραίαν εἶχεν ἀποθέσει αρκετὰ τραπέζικα γραμματίδια, ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν ὑπῆρχον πλέον ἐκεῖ. Τότε ἤρχισε νὰ περιπατῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του μεγάλαις βήμασι, σκεπτόμενος ἐὰν ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἐκ τοῦ πύργου· ἀφοῦ δὲ ἀρκετὴν ὥραν ἐταλαντεύθη,

— Μὰ τὸν ἅγιον Γεώργιον, εἶπε χειρονομῶν ἀποφασιστικᾶ, ἔχω περιέργειαν νὰ ἴδω πῶς θὰ

τελειώσῃ ἢ ὑπόθεσις αὐτῇ. Δὲν φεύγω ἀν προηγουμένως δὲν μάθω ποῖος ἐνεργεῖ ὅλα ταῦτα.

Μετὰ τινας ὅμως ἡμέρας αἱ κλοπαὶ ἐπανεληφθησαν, καὶ οἱ μυστηριώδεις κλέπται πολλὰ συνάμα δωμάτια ἐπεσκέφθησαν· ὁ αἰρ Οὐίλιαμ ἔχασε καὶ ἄλλα χαρτοφυλακία, καὶ προσέτι τὸ κιβώτιον τὸ περιέχον τὰ ἀδάμαντοκόλλητα κοσμήματα, ἅτινα ἔμελλε νὰ δωρῇ εἰς τὴν μνηστήν του. Ἡ Κ. Μωβερνὴ δὲν εὗρεν οὐδὲ ἓν ἐκ τῶν πλουσιῶν κασιμιριῶν τῆς, καὶ ὁ σύζυγός τῆς ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ ζητήσῃ μεγάλα χρηματικά ποσὰ ἀπὸ τὸν ἐν Λονδίῳ πραπεζίτην του. Αἱ ἀρχαὶ τῆς κομητείας εἰδοποιηθεῖσαι, ἔθεσαν εἰς κίνησιν ὅλους τοὺς ὑπάλληλους τῶν. Πολιορκήσαντες δὲ τὴν οἰκίαν, ἐφύλαττον αὐτὴν νυκθημερῶν, ἥλλαξαν τοὺς ὑπνρέτας, ἀλλ' ὅλα ταῦτα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα ἀπέβησαν ἀνωφελῆ. Μία ὅμως ἀλλόκοτος περίπτωσις κατέπεισε τὸν Μωβερνὴ νὰ ἐμμεῖν εἰς τὴν ἀπόφασίν του καὶ νὰ μὴ ἀναχωρήσῃ ἐκ τοῦ πύργου, ὅπου συνέβαινον αἱ μυστηριώδεις κλοπαί· τὸ δωμάτιον δηλαδὴ τῆς θυγατρὸς του ἐλησμονήθη ὁλοτελῶς, ὑπὸ τῶν κλεπτῶν, καὶ οὕτως ἀπέκρουσαν εἰς τὴν Ἄνναν τὰ εἰς τὰ ἄλλα δωμάτια τοῦ πύργου συμβαίνοντα.

(ἀκολουθεῖ)

ΦΥΣΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΠΕΡΙΦΑΝΕΙΣ ἄνδρες ὁλόκληρον τὸν βίον αὐτῶν ἀφιέρωσαν εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως καὶ διὰ τῶν σοφῶν παρατηρήσεών των παρέσχον εἰς τὴν ἀνθρωπότητα πηγὴν ἀνεξάντλητον πλούτου· ἀλλ' ἐκτὸς τῆς μεγάλης ὕλικῆς ὠφελείας τὰ συγγράμματα τῶν εὐεργετῶν τούτων τῆς ἀνθρωπότητος ἠνοιξαν εὐρύτερον εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς ἐπιστήμας. Τόσῳ δὲ περίεργος καὶ ἐπαγῶγος εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν περιγραφῶν των, ὥστε ἀδιστακτικῶς νομίζομεν ὅτι θέλομεν εὐχαριστήσῃ τοὺς ἀναγνώστας τῆς Χρυσαλλίδος καταχωρίζοντες ἐκ διαλειμμάτων μικρὰ τούτων ἀποσπάσματα ὑπὸ τὸν τίτλον *Φυσικαὶ μελέται*, καὶ πρῶτον ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς.

Κεντρικῆς θερμότητος τῆς Γῆς.

Αἱ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν ὥρων τοῦ ἔτους προερχόμεναι μεταβολαὶ τῆς θερμοκρασίας, ὁ καύσων δηλαδὴ καὶ τὸ ψύχος δὲν ἐπενεργοῦσι σχε-

δὸν παντάπασι ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, καὶ ἀπεδείχθη διὰ πολλῶν πειραμάτων ὅτι εἰς ἐλάχιστον βάθος ὑπάρχει θερμοκρασία στάσιμος καὶ ἀναλλοίωτος, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῆς θερμοκρασίας τοῦ τόπου ἐνθα γίνεται ἡ ἀνασκαφή. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται διατί τὸ ὕδωρ τῶν φρεάτων τὸν μὲν χειμῶνα μᾶς φαίνεται θερμὸν, ψυχρὸν δὲ κατὰ τὸ θέρος. Προχωρήσαντες ὅμως βαθύτερον τοῦ σημείου τούτου τῆς στασιμότητος παρετήρησαν ὅτι ἡ θερμοκρασία αὐξάνει βαθμυδὸν καὶ αὐξάνει κατὰ ἓνα βαθμὸν ἀνὰ 33 μέτρα βάρους, ὅθεν ὑπελογίσθη ὅτι εἰς βάθος 3,000 μέτρων ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὑπάρχει θερμοκρασία 100 βαθμῶν, θερμοκρασία δηλαδὴ τοῦ ζέοντος ὕδατος, καὶ εἰς βάθος 20,000 μέτρων θερμοκρασία 666 βαθμῶν, ἥτις διαλύει ἐντελῶς τὰ πλεῖστα τῶν θειούχων σωμάτων. Ἐπομένως περὶ τὸ κέντρον τῆς γῆς δηλαδὴ εἰς βάθος 6,366,000 μέτρων, ἐὰν υποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ἀναλογία τῆς αὐξήσεως τῆς θερμότητος, θὰ εὗρωμεν θερμοκρασίαν 200,000 βαθμῶν, τὴν ἀποῖαν ἀδυνατεῖ ἀνθρώπινος νοῦς ν' ἀντιληφθῇ. Διὰ τοῦτο ἔχομεν διδόμενα νὰ πιστεύωμεν μᾶλλον ὅτι ἡ θερμοκρασία δὲν αὐξάνει διηλεκτικῶς καθ' ὅμοιον λόγον, ἀλλ' ὅτι εἰς βάθος 150,000 ἢ 200,000 μέτρων παύει τοῦ ν' αὐξάνῃ καὶ περιορίζεται εἰς μόνιμον θερμοκρασίαν 3 ἢ 4 χιλιάδων βαθμῶν, ἧς ἀνωτέραν ἢ ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ παράξῃ καὶ ἥτις ὅλα ἀνεξικρίτως τὰ σώματα διαλύει, ὥσθ σκληρὰ καὶ ἄν ὥσι.

Ἐκ τῶν παρατηρήσεων δὲ τούτων συνάγεται ὅτι ἡ γῆ ὄχι μόνον ἀρχῆθεν ἦτο, ἀλλὰ καὶ τώρα ἀκόμη εἶναι εἰς κατάστασιν βευστῆν ἐκτὸς τῆς ἐπιφανείας τῆς, ἥτις ἐστερεοποιήθη ἀποψυχανθεῖσα διὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιδράσεως τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ἀπολέσασα οὕτω τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς θερμότητα.

Ἡ στερεοποιηθεῖσα αὕτη ἐπιφάνεια, ἡ μᾶλλον εἰπεῖν ὁ ἐξωτερικὸς οὗτος φλοιὸς, παραβαλλόμενος πρὸς τὴν διάμετρον τῆς γῆς, ἐχούσης μῆκος ἴσον πρὸς 12,000,000 μέτρα καὶ πλέον, εἶναι μηδέν· δηλαδὴ εἰς τεχνητὴν σφαῖραν ἔχουσαν διάμετρον ἴσην πρὸς δύο μέτρα ὁ στερεὸς φλοιὸς τῆς γῆς ἰσοδυναμεῖ πρὸς 4 ἢ 6 χιλιοστά τοῦ μέτρου καὶ ἐπὶ συνήθους μετρίου μεγέθους σφαίρας πρὸς λεπτὸν φύλλον χαρτοῦ. Τοιαῦτα λοιπὸν λεπτὰ περικαλύμματα πῶς εἶναι δυνατόν νὰ συγκρατήσωσιν ὕλην βευστῆν πεντάκις ἢ καὶ ἐξάκις